

2024 m. rugsėjo mėn. pabaigoje Aukštaitijos siaurukas minėjo savo jubiliejinį 125-ąjį gimtadienį. Šiandien Siaurukas – tai nacionalinės reikšmės kultūros paveldo objektas. Tai vienintelis Lietuvoje veikiantis ir ilgiausias Baltijos šalyse istorinis 750 mm vėžės pločio geležinkelis, išsaugojęs inžinerines, urbanistines, architektūrines, kraštovaizdžio ir istorines vertingąsias savybes. Nuo 2001 m. Aukštaitijoje išlikęs siaurasis geležinkelis naudojamas kultūros paveldo pažinimui ir pramoginėms kelionėms. Šiame straipsnyje apie geležinkelio paveldo vadybos iššūkius ir ateities perspektyvas.

Prieš trejus metus pradėjau vadovauti VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“. Siaurukas patraukė kaip turizmo objektas, nepilnai išnaudota galimybė vystyti įvairias turizmo paslaugas ir pristatyti unikalų kultūros paveldo objektą turistams ir Aukštaitijos regiono lankytojams. Per tuos metus nemažai pavyko padaryti, kad siaurukas toliau važiuotų ir primintų Aukštaitijos krašto istoriją. Per tris metus pavyko padvigubinti keleivių skaičių ir beveik keturis kartus padidinti įstaigos gaunamas pajamas iš suteiktų paslaugų. Prieš pandeminius 2019 m. siauruku keliavo 13 775 žmonės, o 2022 m. jau buvo 29 093 keleiviai, 2023 m. – 26 090 keleivių. 2019 metais įstaigos pajamos siekė 113 329 Eur, o 2023 m. 429 020 Eur. Kelionių skaičius 2023 m. išaugo iki 848 per metus (plg. 2015 m. buvo 166 kelionės).

Siaurojo geležinkelio istoriją prisimenant

Šiandien mažai Lietuvos žmonių žino, kad 68 km siaurojo geležinkelio ruožas veikia tarp Panevėžio ir Rubikių, nes daugumai siaurukas asocijuojasi tik su Anykščiais. Panevėžio – Rubikių ruožas yra seniausiojo Lietuvos teritorijoje siaurojo geležinkelio tinklo dalis. 1891 m. buvo pradėtas tiesti ir 1895 m. lapkričio 11 dieną atidarytas 750 mm vėžės pločio Švenčionėlių–Pastovų (dabartinė Baltarusija) ruožas, kurio ilgis buvo 70,4 km. Ruožas ėjo pro Švenčionis, Lentupį, Razlogus, Adutiškį. 1899 m. siaurasis geležinkelis nutiestas iš Švenčionėlių iki Panevėžio. Linija ėjo pro Kaltanėnus, Saldutiškį, Uteną, Trumbatiškį, Anykščius, Troškūnus, Surdegį, Raguvėlę ir Taruškas. Pirmieji traukiniai naujuoju ruožu pradėjo kursuoti 1899 m. rugsėjo 28 d. Oficialus ruožo atidarymas įvyko 1901 m. gegužės 13 d. Siaurasis geležinkelis Panevėžyje buvo privestas prie Daugpilio–Radviliškio plačiojo geležinkelio.

Iš šio istorinio ruožo šiuo metu šiuo metu ir yra išlikęs siaurasis geležinkelis tarp Rubikių ir Panevėžio. Linija Anykščiai-Utena-Švenčionėliai buvo uždaryta dar 1972 m., o neišmontuotais bėgiais išliko 12,3 km ruožas tarp Anykščių ir Rubikių stotelės. Panevėžyje yra išlikęs unikalus siaurojo geležinkelio depas, kuriame vietos užtenka ne tik šilumvežių ar vagonų remontui, bet ir kultūriniais renginiams, konferencijoms ir seminarams. Šiomet jame įvyko ir J. Miltonio dramos teatro pastatyto V. Šekspyro dramos „Makbetas“ premjera.

Aukštaitijos Siaurukai - 125 metai: geležinkelio paveldo vadybos iššūkiai

Nuo 2023 m. Panevėžyje pradėti vykdyti ir reguliarius trumpieji reisai iš Panevėžio siaurojo geležinkelio stoties iki Panevėžio depo. Keleiviai ne tik patiria važiavimą siauruku, bet ir dalyvauja edukacinėje programoje, kurios metu susipažįsta su siaurojo geležinkelio istorija Lietuvoje, Panevėžio depu ir istoriniais riedmenimis. Visi šios kelionės dalyviai taip pat turi galimybę pasivažinėti rankine drezina.

Šių dienų siaurukas

Vienas iš mano tikslų atėjus vadovauti įstaigai buvo įveikinti tuščius kultūros paveldo objektus, o konkrečiai siaurojo geležinkelio stotis. Išlikęs siauruko kelias iš Panevėžio į Rubikius eina pro unikalias medines Raguvėlės, Surdegio, Troškūnų ir Anykščių siaurojo geležinkelio stotis. Šias stotis įveiklinome renginiams, į jas vyksta užsakomosios kelionės. Tokios kelionės gali vykti pagal pasiūlytą ar individualiai sudarytą programą, pavyzdžiui siūlome išbandyti istorinę Lietuvos virtuvę, nuotaikingą traukinio apiplėšimo nuotykį, susipažinti su Lietuvos vyndarystės istorija, ar alaus keliais. Geležinkelio stotyse ir Panevėžio siaurojo geležinkelio depe vyksta ir įvairios parodos, pavyzdžiui 2024 m. pradžioje Panevėžio depe surengta Lietuvos skautų istorijos paroda. Svarbu nepamiršti ir aplinkui geležinkelį esančių turistinių ir kultūros paveldo objektų. Kultūros ir gamtos mylėtojams siūloma susipažinti su Troškūnų bernardinų ansambliu, Anykščių gamtos ir kultūros turtais. Visų kelionių pradžios stotys yra Anykščiai arba Panevėžys.

Oficiali siaurojo geležinkelio misija yra teikti turizmo paslaugas Aukštaitijos siaurojo geležinkelio trasoje, sujungiant istorinį paveldą ir inovacijas, kultūrinės tradicijas ir naujas keliautojams skirtas paslaugas. Per trejus metus pavyko pasiūlyti keleiviams naujų kelionių programų, taip pakviečiant juos susipažinti su valdomais kultūros paveldo objektais. Sėkmingiausias iš šių kelionių programų yra Kalėdinio siauruko projektas. 2024 metais spindinčiomis lemputėmis papuoštas Kalėdinis siaurukas išvažiuos jau ketvirtus metus iš eilės. Tradicija tapusios kelionės vyksta visą gruodžio mėnesį, į jas kviečiami Lietuvos vaikai, įmonės ir šeimos. Pirmoji Kalėdinio siauruko kelionė vyko į Troškūnus, o šiemet jau antrus metus bus keliaujama pas Surdegio siaurojo geležinkelio komplekse įsikūrusį Kalėdų senelį. Dar viena galimybė - Kalėdų senelį sutikti Panevėžio siaurojo geležinkelio depe. Traukinukas kalėdiniu laikotarpiu nuo gruodžio pradžios iki Trijų Karalių šventės kursuoja kiekvieną dieną. Keleiviai vaišinami karštu gėrimu ir meduoliniais sausainiais.

Kalėdinio siauruko kelionėmis baigiasi siauruko sezonas, kuris tradiciškai prasideda Užgavėnių švente. Metų eigoje organizuojame ir kitas šventes, taip pritraukdami žmones susipažinti su siaurojo geležinkelio paveldu. Šiais jubiliejiniais 2024 metais be jau minėtų Užgavėnių, dar buvo surengtos Atvelykio, „Sveika, vasarėle“, Gegužinės diskotekos šventinės programos.

Aukštaitijos Siaurukui - 125 metai: geležinkelio paveldo vadybos iššūkiai

125-erių metų Jubiliejus paminėtas kasmetine Siauruko gimtadienio švente Surdegio siaurojo geležinkelio stoties komplekse. Šventės metu vyko skrybėlėtų ponių ir ponų konkursas, koncertinė bei šokių programos, buvo vaišinama gimtadienio tortu. Šių jubiliejinių metų proga, Pasaulinę turizmo dieną - rugsėjo 27 d. - Panevėžyje vyko šventinė jubiliejinė konferencija, o panevėziečiai ir anykštėnai siauruku galėjo pasivažinėti nemokamai.

Vienas iš straipsnio pavadinime minimų vadybinių iššūkių - finansinių srautų netolygumas. Su šia problema susiduria visos turizmo paslaugas teikiančios įstaigos ir asmenys. Galbūt skirtingai negu kitur, siaurukui intensyviausias metas yra ne vasaros mėnesiai, o būtent rugsėjo, spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesiai. Šiais metais spalio mėnesį numatoma organizuoti nors ir ne lietuvišką, tačiau daug jaunimo pritraukiančią Helovyno šventę, o lapkričio mėnesį paskirti gastronomijai. Praeitais metais lapkričio pradžioje pirmą kartą surengta „Gastrominio siauruko“ kelionė sulaukė didelio pasisekimo, tokios kelionės jau keletą dienų vyks ir šiais metais. Tradiciškai lapkritį vyksta ir jauno vyno šventė „Božolė traukinys“, keliautojams siūlantis pikantiškus užkandžius ir pažintį su Božole šventės tradicija.

Ir anksčiau siaurojo geležinkelio traukinių stotys buvo žmonių susibūrimo vietos. Čia grodavo armonika, žmonės laukdavo traukinio, šnekučiuodavosi, stotyse vykdavo prekyba. Vietos gyventojai pardavinėdavo vaisius ir uogas, namie keptas bandeles. Traukinių pasižiūrėti į stotį susirinkdavo vaikai, o savaitgaliais ir suaugusieji, netgi įvairūs ponai. Stotyje buvo daug krovinių nešikų, geležinkelio pareigūnų.

Unikalūs riedmenys

Atidarymo metu Aukštaitijos siaurojo geležinkelio linija turėjo 2 depus - dvylikos vietų Švenčionėliuose ir dviejų vietų Panevėžyje, 15 garvežių, 112 krovinių, 58 įvairaus tipo keleivinius, 6 pašto vagonus ir 154 krovines platformas, 4 vnt. cisternų. Šiandien turime dešimt vagonų (iš jų trys vagonai yra pirmos klasės) ir dar du atviro tipo keleivinius vagonus, kurie vasaros sezono metu iš Anykščių geležinkelio stoties per Šventosios upės tiltą veža iki Menų inkubatoriaus ir atgal. Kelionės metu nuo geležinkelio tilto atsiveria vieni iš gražiausių siauruko kelio vaizdų - Šventosios upės panorama.

Kita vertus, 2022 metais visuomenei pristatėme unikalų pasaulyje, tik pas mus veikiančią siauruko pirties vagoną su po atviru dangumi įrengta sukūriniu vonia. Tai unikali siauruko pramoga, kuri įdomi ir į Lietuvą atvykstantiems užsienio keliautojams. Norintis keliauti pirtelėje su sukūriniu vonia turi galimybę pasirinkti net keletą maršrutų. Iš Anykščių geležinkelio stoties galima vykti iki Rubikių ežero. O keleiviai iš Panevėžio Siaurojo

geležinkelio stoties gali vykti iki Raguvėlės tvenkinio.

Kaip minėta vasaros sezonu nuo gegužės pradžios iki spalio vidurio siaurukas prie Rubikių ežero veža reguliariu reisų iš Anykščių kiekvieną savaitgalį. Iki traukinio grįžimo į Anykščius - laisvas laikas prie Rubikių ežero. Keliautojai gali išsimaudyti ežere, paplaukioti valtimis, plaustu ar vandens dviračiais, laiką leisti šalia ežero įsikūrusioje kavinėje. Tai viena iš populiariausių turistinių veiklų Anykščiuose vasaros sezonu.

Nuo 2022 metų VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ užsako visuomenės nuomonės tyrimus, kuriais siekia išsiaiškinti, ar Lietuvos gyventojams teko keliauti Aukštaitijos siauruoju geležinkeliu (siauruku) ir dalyvauti siauruko kolektyvo organizuojamuose renginiuose. 2022 ir 2023 metais apklausą atliko visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „Vilmorus“. 2023 m. apklausos rezultatai parodė, kad net 7 proc. punktais išaugo Lietuvos gyventojų, teigiančių, jog artimiausiu metu planuoja keliauti siauruku, skaičius ir 6 proc. punktais sumažėjo žmonių, nieko nežinančių apie šias keliones. Vadinasi, per metus siauruko žinomumas išaugo net 13 proc. punktų.

Iššūkis - išlaikyti ir atnaujinti infrastruktūrą

Dabar apie kitus straipsnio pavadinime minėtus iššūkius. Nors pastaruosiu metu ir pavyko ženkliai padidinti įstaigos gaunamas pajamas ir veiklos mastus, tačiau dar daugiau finansinių lėšų reikalinga infrastruktūros išlaikymui - kelio atnaujinimui, kultūros paveldo stočių tvarkymui ir restauravimui. Be valstybės ir savivaldybių paramos siauruko veikla būtų neįmanoma, kelionės istoriniu traukiniu būtų sustabdytos. Nuo 2020 metų VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ dalininkais yra LR Susisiekimo ministerija, Anykščių rajono, Panevėžio miesto ir rajono savivaldybės. Valstybė per LR susisiekimo ministeriją kasmet skiria 300 tūkst. įstaigos veiklai vykdyti ir infrastruktūrai palaikyti, trys savivaldybės išgali skirti po 15 tūkst. eurų kasmet. Tačiau visų šių lėšų nepakanka bent minimaliai atnaujinti infrastruktūrą.

Pagal VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ valdomo geležinkelio ruožo būklės 2022 m. vertinimo ataskaitą, minimalios lėšos reikalingos ruožo sutvarkymui be PVM siekia 2,3 mln. eurų. Jos būtų skiriamos sutvarkyti labiausiai pažeistus objektus - viadukus, pralaidas, metalinius ir gelžbetoninius tiltus, pakeisti labiausiai susidėvėjusius medinius pabėgius. 2023 m. ir 2024 m. LR susisiekimo ministerija skyrė papildomas lėšas pabėgių klojimui ir kelio elementų atnaujinimo projektams parengti. Parengti labiausiai nusidėvėjusių kelio Panevėžys-Rubikiai pralaidų ir tiltų tvarkybos projektai. Pagal juose pateiktus skaičiavimus nedelsiant yra būtina į kelio sutvarkymą investuoti 1,4 mln. eurų. Už šias lėšas būtų sutvarkyti metalinis tiltas per Šventosios upę ir arkinis betoninis tiltas Anykščiuose, viena

betoninė ir trys tašyto akmens mūro pralaidos.

Šių projektų įgyvendinimas leistų toliau saugiai vykdyti siaurojo geležinkelio paveldą ir supažindinti Lietuvos ir užsienio turistus su siaurojo geležinkelio paveldu. Neįgyvendinus šių projektų per artimiausius kelerius metus, remiantis ekspertų rekomendacijomis, kelionės neatnaujintuose ruožuose būtų stabdomos. Tai reiškia, kad nebevyktų kelionės tarp Anykščių ir Rubikių, o galėtų vyktų tik nedideliame ruože netoli Panevėžio. Toks ateities scenarijus – tai reali grėsmė įstaigos ateities perspektyvoms toliau teikti paslaugas, organizuoti šventines keliones. Šiuo metu siekiame, kad šios lėšos būtų numatytos 2025 metų valstybės biudžete ir viliamės geležinkelio paveldo išsaugojimu neabejingų LR seimo narių paramos.

Siekis – veikiantis istorinis garvežys

Dar vienas svarbus projektas – tai istorinio garvežio atkūrimas. Toks veikiantis garvežys leistų pritraukti daugiau turistų į Panevėžio ir Anykščių rajonus bei prisidėtų prie siaurojo geležinkelio žinomumo didinimo Lietuvos ir užsienio šalyse. Garu varomus garvežius turi mūsų kaimyninės šalys – Latvija, Estija, Lenkija. Jie pritraukia ne tik vietos turistus, bet ir geležinkelių turizmo entuziastus iš visos Europos. Taigi Lietuvoje veikiantis garvežys taptų nauju turistinės traukos objektu. Šiuo metu siaurojo geležinkelio garvežiai yra tik Šiaulių ir Anykščių muziejuose, o galimo atkurti garvežio KP4-708 dalis po ilgai užtrukusių biurokratinių procedūrų pavyko gauti iš Panevėžio miesto savivaldybės. Atkuriant garvežį reikalinga sutvarkyti garo katilą, atlikti garvežio konstrukcinius darbus. Iš viso garvežio atkūrimui reikalinga lėšų suma yra apie 400 tūkst. eurų (pirminiam garvežio atkūrimo etapui dalį lėšų skyrė LR susisiekimo ministerija). Garvežys būtų atkurtas bendradarbiaujant su Vokietijos, Latvijos, Lenkijos, Ukrainos, Čekijos ar Estijos ekspertais ir istorinių geležinkelių depais. Jei bus skirtos visos reikalingos lėšos, veikiančio garvežio atkūrimą planuojame pabaigti iki 2025 m. pabaigos.

Žinoma dalį reikalingų lėšų galima gauti iš įvairių nacionalinių ir tarptautinių projektų. Užsitikrinti papildomus finansavimo šaltinius dalyvaujant projektinėje veikloje yra svarbu, nors kultūros paveldo srityje projektiniam finansavimui yra didžiulė konkurencija. Šiuo metu VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ kartu su Panevėžio rajono savivaldybe įgyvendina projektą skirtą atnaujinti istorinį Raguvėlės siaurojo geležinkelio stoties vandens bokštą ir sutvarkyti aplinką aplink jį. Pateiktos paraiškos ir vagonų atnaujinimui, naujų neįgaliesiems pritaikytų vagonų įrengimui. Dar viena mano idėja – įrengti papildytos realybės vagoną su ant langų iššokančiais istoriniais krašto vaizdais. Šiuo metu šiam siekiui įgyvendinti kartu su Latvijos kolegomis yra pateikta paraiška projektiniam finansavimui į ES Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programą.

Svarbus ir bendradarbiavimas su įvairiomis valstybės įmonėmis ir kitais partneriais. VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ organizuojant veiklą bendradarbiauja tiek su mokslo institucijomis, tiek su vietos bendruomenėmis ir kultūros įstaigomis, tiek su kitomis kultūros, švietimo, turizmo, ar laisvalaikio organizavimo veiklas vykdančiomis organizacijomis.

Geležinkelių turizmas ir jo perspektyvos

Apskritai siaurujų geležinkelių paveldo išsaugojimas yra susijęs su geležinkelių turizmu. Ši turizmo rūšis apima geležinkelio paveldo objektų lankymą, įvairias galimybes susipažinti su geležinkelių infrastruktūra, istorija ir kultūrine reikšme. Geležinkelių turizmo objektų Lietuvoje yra gausu, tačiau matyt svarbiausi yra būtent Aukštaitijos siaurukas, Vilniaus ir Šiaulių geležinkelių muziejai bei prieš metus ekskursijoms atvertas Lyduvėnų tiltas.

Siauruko kelionės yra susijusios su regiono pažinimu, lėtuuoju turizmu, unikalių turistinių produktų išbandymu. Siauruko siūlomos kelionės, šventinės programos ir užsakomieji reisai vieniems keleiviams gali sukelti nostalgiją, kitiems – tai nauja ir unikali turistinė patirtis. Yra susikūrusios ir įvairios geležinkelio entuziastų ir gerbėjų grupės, kurių nariai taip pat keliauja aplankyti senąsias stotis, išlikusius riedmenis ar nebeveikiančias linijas. Papildomos galybės atsiveria keliaujant senoviniais garvežiais. Prieš keletą metų siaurojo geležinkelio garvežiai buvo atvežti ir į Lietuvą parodomiesiems važiavimams. Lietuvoje taip pat galima keliauti įvairiais siaurojo ir plačiojo geležinkelio paveldo maršrutais, vyksta pėsčiųjų žygiai buvusiomis siaurojo geležinkelio linijomis. Tokios kelionės – tai galimybės papildomai susipažinti su vietovės inžineriniu paveldu, architektūros ir urbanistikos raida.

Geležinkelių turizme svarbus ir vietos bendruomenės dalyvavimas, jų įsitraukimas į kultūros paveldo išsaugojimo ar atkūrimo projektus. Ši turizmo rūšis – tai ir naujos galimybės vietos verslui, kuriant kavines, suvenyrų parduotuves ar teikiant apgyvendinimo paslaugas. Užsienyje kai kurios buvusios geležinkelių stotys yra paverstos viešbučiais, taip tiesiogiai prisidedant prie turizmo plėtros. Taigi geležinkelių turizmo plėtra gali ne tik prisidėti prie kultūros paveldo vertybių išsaugojimo, bet taip pat paskatinti burtis vietos bendruomenės ir verslą.

VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ veikla apima tiek istorinės infrastruktūros (geležinkelio ar stočių) ir riedmenų (lokomotyvų ar vagonų) išsaugojimą, tiek edukacijas, kuriose pristatoma siaurojo geležinkelio istorija, turima infrastruktūra, senoviniai riedmenys ir kiti eksponatai. Siekiant pritraukti kuo daugiau turistų išnaudojamos įvairios rinkodaros priemonės, taikomos turizmo inovacijos. Siaurukas tampa turistiniu traukiniu, suteikiančiu keliautojams malonumą patiems kurti turistines patirtis.

Ar pavyks išsaugoti šį paveldą?

Siaurojo geležinkelio pažinimas yra daugiasluoksnis. VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ išnaudoja turistinį objekto potencialą, pristatydamą siauruką kaip kultūros paveldo objektą, organizuodama keliones ir įvairius renginius. Savo gyvavimo pradžioje 1899 metais Aukštaitijos siaurukas pradėjo vežti keleivius ir krovinius, buvo plačiai naudojamas karo metais ir tarpukariu, išgyveno sovietmetį. Šiandien siaurukas veža prisiminti istoriją ir prisidėti prie jos išsaugojimo ir puoselėjimo.

Aukštaitijos siaurukas yra susijęs su viso regiono turistinės traukos potencialu, regiono vystymosi raida. Siaurojo geležinkelio stotys ir jų aplinka suformavo unikalius urbanistinius kompleksus, tapusius neatsiejama vietovės kraštovaizdžio dalimi ir istorijos liudininkais. Kelionės siauroju geležinkeliu tapo unikalia turistine patirtimi, praturtinta naujomis žiniomis apie Lietuvos transporto inžinerinį paveldą.

Kelionė siauruku – tai ir galimybė pažinti Aukštaitijos kraštą, aplankyti šalia esančius gamtos, istorijos ir kultūros paminklus. Siauruko 125 metų jubiliejui skirtoje mano knygoje „Siaurasis geležinkelis Lietuvoje. Anykščių ir Panevėžio siaurukas“ ne tik pristatoma siaurojo geležinkelio istorija, aptariamose skirtingose Lietuvos vietose ir skirtingais periodais veikusios siaurojo geležinkelio linijos, Anykščių ir Panevėžio siauruko praeitis ir dabartis, bet ir aprašomos lankytinos turistinės vietos aplink Aukštaitijos siauruką. Tai Panevėžio ir Anykščių miestai, Raguvėlės dvaras, Surdegis ir jo stebuklingo paveikslo istorija, Troškūnų vienuolynas ir bažnyčia su didžiausiais Lietuvoje gotikiniais rūšiais, Anykščių regioninis parkas su vėjalande šilagale ir Burbiškio dvaru.

Tačiau, kasdieninėje veikloje reikia nuolat galvoti ne tik apie geležinkelių turizmo, kaip ypatingos turizmo rūšies, skatinimo galimybes, bet ir išlaikyti ir išsaugoti esamą infrastruktūrą. Istorinio kelio techninės infrastruktūros nuolatinė priežiūra ir kelio atnaujinimas kainuoja brangiai. Plačiai atmerktomis akimis tikimės valstybės ir savivaldybių paramos. Prielaidas užsitikrinti dalinį valstybės finansavimą suteikia tai, kad siaurojo geležinkelio komplekso objektų apsauga yra įtvirtinta valstybinės reikšmės teisės aktais. Aukštaitijos siaurojo geležinkelio objektai yra pripažinti nacionalinės reikšmės Lietuvos Respublikos saugomais kultūros paminklais.

Apibendrinant galima teigti, kad 2001 m. įkurta viešoji įstaiga „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ pastaruoju metu sėkmingai prižiūri siaurojo geležinkelio ruožą ir siaurojo geležinkelio komplekso objektus tarp Panevėžio ir Rubikių. Įstaiga organizuoja užsakomuosius, reguliarius, trumpuosius reisus, šventines, pažintines ir pramogines keliones, įvairias edukacijas ir ekskursijas. Tokia kūrybiška ir inovatyvi VŠĮ „Aukštaitijos

Aukštaitijos Siaurukui - 125 metai: geležinkelio paveldo vadybos
iššūkiai

siaurasis geležinkelis“ veikla sudaro galimybes nuolat pritraukti naujų keleivių, pasiūlyti jiems naujas paslaugas ir kelionių programas. Kita vertus, esamos infrastruktūros išlaikymas ir atnaujinimas šiandien yra beveik neįmanomas be valstybės ir savivaldybių finansinės paramos. 2025 metai gali būti esminiai metai siekiant tęsti šio unikalaus istorinio objekto veiklą. Tikėkimės racionalių ir pasvertų LR seimo ir būsimos vyriausybės sprendimų 125-erius metus veikiančiam siaurajam geležinkeliui išsaugoti.

Dr. Darius Liutikas

VšĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ direktorius

